

Азъ не бѣхъ въ състояние повече да гледамъ на тая печална, сърдцераздирателна сцена. Чувствувахъ какъ сълзитѣ капяха отъ очитѣ ми и въ гърлото сѣкашъ, че ме стискаше нѣщо и ме душеше.

Нажаленъ и наскърбенъ отъ горнята сцена, азъ пристигнахъ въ града. Но тукъ други сцени.

— Чичо, чичо, моля ти се, дай ми гологанъ да си купимъ хлѣбъ, викаха наоколо ми гладни и полуголи дѣца. . . Гладни сме, мама . . . тати убаха . . . болни. . . .

Трѣбва да се отдаде справедливостъ на габровчени, че тѣ всички твърдѣ съчувствено се отнасяха къмъ бѣднитѣ бѣжанци и имъ помагаша кой съ каквото можеше. Но какво можаха да направятъ тѣ на хиляди нещастници, когато положението на мнозина отъ самитѣ тѣхъ бѣше не съвсѣмъ завидно.

Мнозина отъ габровскитѣ жители бѣха отдали вече всичко, каквото имаха. Освѣнъ че помагаша на бѣжанцитѣ, тѣ снабдиха двѣ казашки сотни съ всички долни дрѣхы; сѣщо такива дрѣхы раздадоха на всичкитѣ дружини отъ българското опълчение. Освѣнъ това, когато се откри лазаретъ за болни и ранени въ Габрово, женитѣ донасяха коя каквото имаше. Азъ самъ чухъ когато завѣдующия лазарета на 14-а дивизия разказваше на една група офицери, въ числото на които бѣхъ и азъ, че габровскитѣ граждаде нищо не сж жалили:

— Всичко донесоха, казваше той. Като започнешъ отъ лъжица и паница, дадоха дори и копринени юргани, възглавници, дюшечи и пр. И всичко носяха сами безъ принуждение.

Като вървахъ по улицата, чухъ, че нѣкой ме извика на име. Азъ се поогледахъ и видѣхъ въ единъ прозорецъ на ближната къща поручика отъ 1-а дружина Соллогуба.

— Елате да се постоплите. Тукъ у мене е топло, ми каза той.

Разбира се, че азъ побързахъ да се въсползувамъ отъ пригласението, още повече, че краката ми положително се бѣха вкоченили отъ мразъ. Въ стаята на поручика, дѣйствително, се оказа твърдѣ топло. За такава топлина ний на Зелено-Дърво не смѣяхме и да мислимъ. Освѣнъ това, гвардейския поручикъ си бѣше наредилъ стаята, макаръ и не богато, но твърдѣ удобно и съ вкусъ. Въ стаята имаше 2 кровати — единъ желѣзенъ — походенъ, другия импровизиранъ — дървенъ. И двата бѣха покрити съ чисти бѣли покривки, съ по двѣ възглавници, бѣли